

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Sebahattin ÖZTÜRK** tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

E. Ceelen.
Enise GÜNEYLİ

Mardin Milletvekili

Bilindiği üzere ırkı, dini, tabiiyeti, belirli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncesi nedeniyle işkence, kötü muamele, haksız yere hapsedilme, öldürülme gibi tehdit ve zulüm altında bulunan kişilerin ulaştıkları ülkeden ve uluslararası toplumdan himaye görme hakları bulunmaktadır. 2011 yılı Mart ayından bu yana barbar tecavüz çetesi İŞİD'in zulmünden kaçarak Türkiye'ye gelen kişilere geçici koruma statüsü verilmiş ve bu kişilerin bir bölümü geçici barınma merkezlerine yerleştirilmiştir. Sayıları iki milyona varan bu insanlar; Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair 1951 Cenevre Sözleşmesi'nin gölgesi altında Bulgaristan sınırında örülen duvarla uluslararası toplumun vicdanına, insanlığa karşı suç işleyen tacirlerin karasularında getirdikleri yaşam savaşına, devlet himayesi altında gayri insani (İzmir Valiliği örneği) ve Türkiye sınırları içerisinde gayri hukuki muamelelere (çok eşlilik, çocuk işçiliği vb) maruz kalmaktadırlar.

Mardin'in Derik, Midyat, Nusaybin ilçelerinde de üç adet *geçici barınma merkezi* bulunmaktadır. Bu barınma merkezlerinde geçici koruma statüsüne sahip münhasıran Irak ve Suriye'den gelen farklı inançlara, kültürlere, kimliklere sahip Arap, Kürt ve Êzidîlerin karma olarak kaldıkları bilinmektedir.

Nusaybin ilçe halkının bildirimlerine ve barınma merkezinde sığındıkları ülkeden insan onuruna yaraşır bir himaye bekleyen insanların iddialarına göre; geçen hafta Nusaybin Geçici Barınma Merkezi yöneticisi tarafından merkezde yaşayanların inançlarına hakaretler yağdırılmış, kişilik haklarına sözlü saldırıda bulunulmuştur. Barınma merkezinde yaşayanların bu duruma dair tepki vermeleri üzerine yine merkez yönetimi tarafından bu kişilerin fiziksel bütünlüklerine zarar vermeye teşebbüs edilmiştir. Bunun üzerine barınma merkezinde yaşayanlar protesto amaçlı bir yürüyüş düzenleyecekken kampa çok sayıda jandarma sevk edilmiştir. Son hadiseyle beraber Mardin'deki geçici barınma merkezlerine dair öteden beri kadın ticaretinden istismara, kötü muameleden inanç baskısına, kapasite üstü doluluktan araç-gereç yetersizliğine, merkez içindeki işletmenin fiyat tarifesinin piyasanın hayli üstünde olmasından barınma merkezlerinin ilçeye olan 2-3 kilometrelik mesafesinin yürünmek zorunda olduğuna kadar pek çok sorunun dillendirildiği bu durumu yerinde görme ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bunun üzerine 21 Ağustos 2015 tarihinde Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na Mardin ili Nusaybin ilçesinde bulunan Geçici Barınma Merkezini içinde milletvekillerinin, belediye başkanlarının, siyasi parti il-ilçe yöneticilerinin, sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin, avukat, doktor ve basın mensuplarının olduğu 26 kişilik bir heyetle; mültecilerin sorunlarını dinlemek ve gözlemde bulunmak amacıyla ziyaret başvurusunda bulunulmuştur.

25 Ağustos 2015 tarihinde Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'ndan gelen 74163235-952.03.03.02/18385 sayılı cevapta; talebe ilişkin dilekçenin incelendiği, barınma merkezinde bulunanlar hakkında Geçici Barınma Merkezi Yönetimi tarafından bilgilendirme toplantısı gerçekleştirileceği, bu toplantıya katılmak için uygun göreceğimiz beş kişinin isimlerinin bildirilmesi gerekliliği ifade edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Neden geçici barınma merkezini ziyaret edip, sorunları tarafların ağızından dinleyerek yerinde gözlem yapmaya ilişkin başvurumuzun içeriğine uygun bir cevap gelmemiştir?
2. Heyet teşekkül sayısına hangi düzenlemeye dayanarak karar verilmektedir?

3. Ziyaret hakkı 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda ve ilgili yönetmelikte düzenlendiği halde geçici barınma merkezine yapılacak ziyaret yerine Geçici Barınma Merkezi Yönetimi'nin bilgilendirme toplantısı düzenlemesinin gerekçesi nedir?
4. Salt barınma merkezi çalışanlarından oluşan ve töhmet altında olan Geçici Barınma Merkezi Yönetimi'nin olası bir bilgilendirme toplantısında sorunları ve sorumluları objektif biçimde ifşa edeceğini düşünüyor musunuz?
5. 17 Ağustos 2015 ile 21 Ağustos 2015 tarihleri arasında Nusaybin Geçici Barınma Merkezine adli ve/veya mülki görevle Jandarma ekibi sevk edilmiş midir? Sevk edilmişse gerekçesi nedir?
6. Mardin'deki geçici barınma merkezlerinin kapasitesi ne kadardır? Bu merkezlerde cinsiyet ve yaş dağılımlarına göre kaç kişi yaşamaktadır? Bu merkezlerden kaç karmadır? Karma merkezlerde yaşayanların inanç ve ulus dağılım oranları nasıldır?
7. 2011 yılından bu yana Türkiye geneli geçici barınma merkezlerinde kaç adli vaka gerçekleşmiştir? Bu vakaların türleri nelerdir?
8. Mardin ilindeki geçici barınma merkezleri Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu tarafından ne sıklıkla denetlenmektedir? 2011 yılından bu yana kaç denetim yapılmıştır ve yapılan denetimlerle ilgili tespit edilen sorunlar neler olmuştur?
9. 2011 yılından bu yana Mardin Valiliği'nden geçici barınma merkezlerinin denetlenmesi konusunda kaç defa ve hangi gerekçelerle talep gelmiştir?